

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНА ПІДГОТОВКА ТА МЕДИЦИНА НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

для здобувачів вищої освіти 4 курсу денної форми здобуття освіти
Освітньої програми «Лабораторна діагностика»
Спеціальності 224 Технології медичної діагностики та лікування
Галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧІ

САВОХІНА
Марина
Володимирівна

доцент кафедри
фармакології та
клінічної
фармації,
кандидат
медичних наук,
доцент

marinadoc10@gmail.com

Інформація про викладача

<https://pharmacolarmacother.nuph.edu.ua/ph.edu.ua/savohina-marina-volodimirivna>

- 1. Назва закладу вищої освіти та підрозділу:** Національний фармацевтичний університет, кафедра фармакології та фармакотерапії
- 2. Адреса кафедри:** м. Харків, вул. Куликівська, 12, (057) 706-30-69.
- 3. Веб-сайт кафедри:** <https://pharmacolarmacother.nuph.edu.ua/>
- 4. Консультації** відбуваються онлайн відповідно до графіку, який розміщено на сайті кафедри (за посиланням <https://pharmacolarmacother.nuph.edu.ua/>).
- 5. Анотація освітнього компонента:** «Військово-медична підготовка та медицина надзвичайних ситуацій» забезпечує вивчення алгоритмів надання першої долікарської допомоги пораненим в бойових умовах, особливостей надання домедичної допомоги хворим при нещасних випадках і невідкладних станах в бойових умовах, а також забезпечує вивчення Правові основи Державної служби медицини катастроф України.
- 6. Мета викладання освітнього компонента** «Військово-медична підготовка та медицина надзвичайних ситуацій» є навчити здобувачів вищої освіти надавати домедичну допомогу постраждалим за умов надзвичайних ситуацій мирного часу і в бойових умовах; а також сформувати у студентів знання та вміння щодо основ запобігання та ліквідації медико-санітарних наслідків надзвичайних ситуацій різного характеру, порядку проведення лікувально-евакуаційних заходів серед цивільного населення в умовах надзвичайних ситуацій.
- 7. Компетентності відповідно до освітньої програми:**
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК):
ЗК 1. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.
ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою, як усно, так і письмово.
ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 8. Навики здійснення безпечної діяльності.
ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність здійснювати безпечну професійну практичну діяльність згідно з протоколами, рекомендаціями щодо безпеки та діючим законодавством.

ФК 7. Здатність застосовувати навички критичного мислення для конструктивного розв'язання проблем.

ФК 10. Здатність компетентно та професійно взаємодіяти з пацієнтами, колегами, медичними працівниками, іншими фахівцями, застосовуючи різні методи комунікації.

ФК 11. Здатність дотримуватися нормативних та етичних вимог до професійної діяльності та захищати право пацієнта на отримання допомоги/медичних послуг на належному рівні. Дотримуватись та впроваджувати стандарти професійної діяльності.

ФК 12. Готовність до безперервного професійного розвитку.

8. Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 17. Надавати першу медичну допомогу та забезпечувати лабораторно-діагностичну складову в умовах війни та надзвичайних ситуацій.

9. Статус освітнього компонента: основна

10. Пререквізити освітнього компонента вивчення освітнього компонента «Військово-медична підготовка та медицина надзвичайних ситуацій» спирається на базові знання, здобуті студентами під час вивчення таких освітніх компонент, як «Фізіологія» «Анатомія людини», «Патологічна фізіологія», «Загальна хірургія».

11. Обсяг освітньої компоненти: 3,0 кредити ЄКТС, з них 36 години аудиторних занять: 28 години – практичних занять; 54 години самостійної роботи.

12. Організація навчання:

Методи навчання:

- *пояснювальний (інформаційно-репродуктивний) метод:* Lecture-based learning – лекції, відео-матеріали;
- *репродуктивний метод:* традиційні практичні заняття;
- *частково-пошуковий метод:* Team-based learning – метод роботи в малих групах;
- *дослідницький метод:* Research-based learning – участь в науково-дослідницькій роботі, підготовка тез доповідей на конференції, наукових статей.

Зміст освітнього компонента:

Змістовий модуль 1. Домедична допомога в екстремальних ситуаціях

Тема 1. Домедична допомога в екстремальних і бойових умовах як навчальна дисципліна. Первинний огляд постраждалого. Домедична допомога в екстремальних умовах як навчальна дисципліна, її актуальність, зміст. Поняття домедичної допомоги в екстремальних умовах (мирного часу та бойових умовах). Правові аспекти надання домедичної допомоги. Місце та обсяг надання домедичної допомоги у бойових та небойових умовах. Огляд місця події в небойових умовах, забезпечення особистої безпеки, визначення кількості постраждалих і ймовірної причини їх ураження, виклик ШМД та інших рятувальних служб у небезпечній ситуації, залучення випадкових свідків до організації надання домедичної допомоги. Контакт з постраждалим. Види ушкоджень в бойових умовах. Засоби індивідуального медичного оснащення та особистої безпеки військовослужбовця. Особливості оцінки місця події в бойових умовах. Розподіл поля бою на сектори. Алгоритми надання домедичної допомоги в секторах обстрілу та укриття. Проведення первинного огляду. Огляд за алгоритмом САВСДЕ. Визначення рівня свідомості за шкалою APVU.

Тема 2. Кровотечі і методи їх зупинки. Причини й ознаки зовнішньої кровотечі. Поняття про критичну зовнішню кровотечу. Способи та техніка тимчасової зупинки зовнішньої кровотечі: підняття кінцівки, тиск на рану, тампонування рани, тиснуча пов'язка (ізраїльський бандаж). Показання і техніка накладання різних видів джгутів та імпровізованих закруток. Показання і правила застосування хімічних засобів для зупинки кровотечі. Причини й ознаки внутрішньої кровотечі. Домедична допомога при внутрішній кровотечі. Поняття про колапс і шок, причини їх виникнення, розпізнавання і надання домедичної допомоги.

Тема 3. Порушення прохідності дихальних шляхів. Домедична допомога. Анатомо-фізіологічні особливості дихальних шляхів. Причини непрохідності дихальних шляхів. Ознаки повної і часткової непрохідності дихальних шляхів. Техніка забезпечення прохідності дихальних шляхів (закидання голови; виведення нижньої щелепи; введення носо-, ротогорлових повітроводів). Техніка забезпечення прохідності дихальних шляхів при обструкції стороннім тілом. Особливості видалення стороннього тіла з дихальних шляхів вагітної жінки, огрядної людини, немовляти. Пристрої для штучної вентиляції легень. Техніка штучної вентиляції легень (рот до рота, рот до носа, рот до лицевої маски, мішком АМБУ). Гострі порушення дихання в бойових умовах. Пневмоторакс: види, ознаки, домедична допомога. Переведення пораненого (постраждалого) у стабільне положення.

Тема 4. Надання домедичної допомоги при термічних і хімічних ураженнях. Опіки, класифікація, ознаки, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Відмороження, класифікація, ознаки, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Траншейна стопа, замерзання, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Гіпертермія, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Ураження електричним струмом, блискавкою та домедична допомога. Особливості ураження бойовими вогнесумішами, домедична допомога. Ураження кислотами і лугами, домедична допомога. Особливості допомоги при опіках очей різної етіології.

Тема 5. Види ушкоджень у бойових і небойових умовах. Домедична допомога при пораненнях, переломах, вивихах, розтягах. Причини та ознаки ран м'яких тканин, проникаючих і непроникаючих ран черепа, грудної клітки, живота. Особливості бойових поранень. Захист ран. Техніка накладання пов'язок при пораненнях черепа, ока, вуха, нижньої щелепи. Поранення грудної клітки. Особливості накладання пов'язок при проникаючих пораненнях живота. Накладання пов'язок при наявності стороннього тіла в рані. Причини та ознаки травм голови, хребта і тазу. Види травм кінцівок (переломи: відкриті і закриті, розтягнення зв'язок, вивихи суглобів), причини та ознаки. Абсолютні ознаки переломів. Особливості надання домедичної допомоги при відкритих переломах. Транспортна іммобілізація табельними та пристосованими засобами. Тактика дій та надання домедичної допомоги рятувальником при дорожньо-транспортній пригоді.

Тема 6. Домедична допомога при найпоширеніших невідкладних станах. Причини, діагностика і домедична допомога при зомлінні, комі невідомої етіології, судомах, болю у серці (стенокардія, інфаркт), інсульті, гострому болю в животі, отруєнні невідомою речовиною або невідомим газом, укусах комах, собак, отруйних змій. Допомога на воді: розпізнавання потопельника, наближення до нього, транспортування до берега. Домедична допомога при утопленні.

Тема 7. Домедична допомога при дії засобів масового ураження. Аварії на хімічно-небезпечних об'єктах. Класифікація та характеристика сильнодіючих отруйних речовин. Домедична допомога при ураженні сильнодіючими отруйними речовинами. Уражаючі фактори аварій на радіаційно небезпечних об'єктах. Радіаційні ураження. Променева хвороба, ознаки. Радіопротектори. Домедична допомога в бойових та небойових умовах.

Тема 8. Поведінка людей в надзвичайних ситуаціях і бойових умовах. Бойовий стрес: ознаки, профілактика, домедична допомога. Особливості поведінки людей в надзвичайних ситуаціях. Типові реакції медичних працівників на різні травматичні події. Механізми формування стресостійкості у медичних працівників. Технології профілактики посттравматичних стресових розладів. Дебрифінг як метод психологічної корекції посттравматичних стресових розладів. Бойовий стрес і бойова втома: ознаки, профілактика та основні принципи надання домедичної допомоги в бойових умовах.

Тема 9. Медичне сортування при виникненні масових санітарних втрат в бойових та небойових умовах. Організація та проведення переміщення пораненого. Організація та проведення медичного сортування при виникненні масових санітарних втрат. Алгоритм проведення медичного сортування. Заповнення МІСТ-рапорту. Організація та проведення

переміщення (відтягування, винесення) пораненого в укриття у бойових та небойових умовах. Методи переміщення пораненого з сектору укриття до місця збору поранених (однією, двома особами, з використанням табельних та підручних засобів). Підготовка поранених (уражених) до евакуації. Контроль стану пораненого згідно протоколу САВСDE. Медична інформаційна картка: призначення, правила заповнення. Правила запиту на евакуацію. Завантаження та розвантаження поранених в різні евакуації транспортні засоби. Контроль життєвих показників та стану пораненого під час транспортування в бойових і небойових умовах.

Контроль змістового модуля 1.

Змістовий модуль 2. Медицина надзвичайних ситуацій

Тема 10. Правові основи Державної служби медицини катастроф. Нормативно-правові акти, що визначають організацію та діяльність ДСМК. Організація ДСМК. Сили та заклади ДСМК. Взаємодія ДСМК з іншими аварійно-рятувальними службами. Особливості організації медичного забезпечення населення за умов надзвичайних ситуацій в країнах світу. Організація подачі інформації про надзвичайні ситуації у функціональній підсистемі Міністерства охорони здоров'я України у межах Урядової інформаційно-аналітичної системи з питань надзвичайних ситуацій. Планування заходів медичного забезпечення населення при надзвичайних ситуаціях. Структура плану та зміст його розділів. Організація медичного постачання формувань і закладів ДСМК. Державна служба України з надзвичайних ситуацій (*ДСНС України*).

Тема 11. Надзвичайні ситуації природного характеру, їх медико-санітарні наслідки. Поняття про надзвичайні ситуації. Класифікація та основні причини виникнення надзвичайних ситуацій в Україні. Класифікація надзвичайних ситуацій природного характеру. Причини виникнення стихійних лих в Україні. Медико-санітарні наслідки стихійних лих. Домедична допомога постраждалим при різних пошкодженнях та травмах.

Тема 12. Надзвичайні ситуації соціально-політичного характеру, їх медико-санітарні наслідки. Класифікація надзвичайних ситуацій соціально-політичного характеру. Причини виникнення надзвичайних ситуацій соціально-політичного характеру. Медико-санітарні наслідки надзвичайних ситуацій соціально-політичного характеру. Допомога постраждалим. Заходи щодо попередження виникнення надзвичайних ситуацій соціально-політичного характеру.

Тема 13. Надзвичайні ситуації техногенного характеру, їх медико-санітарні наслідки. Класифікація надзвичайних ситуацій техногенного характеру. Причини виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру. Медико-санітарні наслідки надзвичайних ситуацій техногенного характеру. Домедична допомога постраждалим при різних пошкодженнях та травмах. Особливості надання домедичної допомоги при дорожньо-транспортних пригодах.

Тема 14. Аварії на радіаційно небезпечних та хімічних об'єктах, їх медико-санітарні наслідки. Причини та медико-санітарні наслідки аварій на радіаційно небезпечних об'єктах. Оцінка радіаційної обстановки в осередку надзвичайної ситуації. Прилади радіаційної розвідки. Засоби колективного, індивідуального та медичного захисту. Засоби колективного, індивідуального та медичного захисту. Класифікація хімічно небезпечних об'єктів. Причини та медико-санітарні наслідки аварій на хімічно небезпечних об'єктах. Оцінка хімічної обстановки в осередку надзвичайної ситуації. Прилади хімічної розвідки.

Тема 15. Організація лікувально-евакуаційного забезпечення населення за умов надзвичайних ситуацій. Мета і завдання лікувально-евакуаційного забезпечення за умов надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру. Види і обсяги медичної допомоги. Медичне сортування. Домедична допомога, її зміст та обсяги. Етапи медичної евакуації ДСМК, їх організація та завдання. Особливості організації лікувально-евакуаційного забезпечення при різних видах надзвичайних ситуацій. Особливості організації медичної допомоги дітям за умов надзвичайних ситуацій.

Контроль змістового модуля 2

Семестровий контроль модуля 1.

Організація самостійної роботи:

Самостійна робота включає в себе вивчення питань додаткових матеріалів до тем 1- 15 освітнього компонента, які не увійшли до аудиторних занять, та виконання завдань з цих тем з метою закріплення теоретичного матеріалу.

13. Види та форми контролю:

Види та форми контролю:

Поточний контроль здійснюється на підставі тестового контролю, усного опитування, розв'язання ситуаційних завдань за кожною темою з освітнього компонента.

Поточний контроль

Контроль знань на кожному занятті: усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач.

Контроль змістових модулів: складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач.

Умови допуску до контролю змістових модулів: для допуску до контролю змістового модуля 1 необхідна відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять та наявність мінімальної кількості балів за 1-9 теми змістового модулю №1 – 27 бал. Для допуску до контролю змістового модуля 2 необхідна відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять та наявність мінімальної кількості балів за теми 10-15 змістового модулю №2 – 18 балів.

Семестровий контроль:

Форма семестрового контролю: семестровий залік

Умови допуску до семестрового контролю: наявність мінімальної кількості балів за 1-15 теми – 60 балів відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітнього компонента.

14. Система оцінювання з освітнього компонента:***Оцінювання засвоєння тем освітнього компонента під час занять:***

<i>Номер теми освітнього компонента</i>	<i>Максимальна кількість балів за тему</i>	<i>Розподіл максимальної кількості балів за тему за видами робіт</i>	<i>Види робіт, за які здобувач отримує бали</i>
<i>Змістовий модуль 1</i>			
<i>Тема 1.</i>	5	3	тестування
		1	усна відповідь
		1	вирішення ситуаційних завдань
<i>Тема 2.</i>	5	3	тестування
		1	усна відповідь
		1	вирішення ситуаційних завдань
<i>Тема 3.</i>	5	3	тестування
		1	усна відповідь
		1	вирішення ситуаційних завдань
<i>Тема 4</i>	5	2	тестування
		1	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
<i>Тема 5</i>	5	2	тестування
		1	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
<i>Тема 6</i>	5	3	тестування
		1	усна відповідь
		1	вирішення ситуаційних завдань
<i>Тема 7</i>	5	2	тестування
		1	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
<i>Тема 8</i>	5	2	тестування
		1	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
<i>Тема 9</i>	5	2	тестування

		1	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Всього балів за змістовий модуль 1		45	
Тема 10	5	2	тестування
		1	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Тема 11	5	2	тестування
		1	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Тема 12	5	2	тестування
		1	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Тема 13	5	2	тестування
		1	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Тема 14	5	2	тестування
		1	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Тема 15	5	2	тестування
		1	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Всього балів за змістовий модуль 2:		30	
Всього балів за модуль:		75	

Вивчення освітнього компонента здобувачами вищої освіти можливе за допомогою неформальної освіти. Замість виконання видів робіт з будь-якої теми освітнього компонента можуть зараховуватись такі види робіт здобувача вищої освіти:

– участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, вебінарах з теми освітнього компонента (з підготовкою есе, тез доповідей, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено програмою заходу, або тезами доповідей, або відповідним сертифікатом);

– участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з теми освітнього компонента (в розробці анкетних форм, проведенні експериментальних досліджень, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

Оцінювання здобувачів за видами робіт під час занять:

Види робіт, за які здобувач отримує бали	Максимальна кількість балів
тестування	34
усна відповідь	15
вирішення ситуаційних завдань	26
Всього балів:	75

Оцінювання під час контролю змістових модулів:

Види робіт, за які здобувач отримує бали	Розподіл максимальної кількості балів за контроль змістового модуля за видами робіт	Максимальна кількість балів за контроль змістового модуля

Змістовий модуль 1		
теоретичне питання	2	15
тестування	9	
вирішення ситуаційних завдань	4	
Змістовий модуль 2		
теоретичне питання	2	10
тестування	4	
вирішення ситуаційних завдань	4	
Всього балів за контроль змістових модулів:		25

Оцінювання самостійної роботи здобувача освіти:

під час контролю змістового модуля 1: білети до змістового модуля 1 включають: теоретичне питання, тестові завдання та ситуаційне завдання з тем 1-9

під час контролю змістового модуля 2: білети до змістового модуля 2 теоретичне питання, тестові завдання та ситуаційне завдання з тем 10-15.

Шкала оцінювання семестрового заліку:

При вивченні освітнього компонента застосовується декілька шкал оцінювання: 100-бальна шкала, недиференційована («зараховано», «не зараховано») двобальна шкала та рейтингова шкала ECTS. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно таблиці.

Сума балів за 100-бальною шкалою	Шкала ECTS	Оцінка за недиференційованою шкалою
90-100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано
1-34	F	

15. Політики освітньої компоненти:

Політика щодо академічної доброчесності. Ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ». Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу НФаУ») згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедалінів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання здобувачами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітньої компоненти здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ». Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітньої компоненти. Роботи, які здаються із

порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ».

Політика щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти. Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті відповідно до ПОЛ «Про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти у НФаУ».

В рамках академічної свободи викладача замість виконання видів робіт з теми освітньої компоненти можливим є зарахування неформальної освіти здобувача вищої освіти.

16. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього компонента:

Обов'язкова література	1. Підготовка військовослужбовця з тактичної медицини [Текст] : стандарт підготов. І-СТ-3, [затв. наказом Центру операт. стандартів і методики підготов. ЗС України від 26.02.2015 № 17] / МО України, 2015. - 148 с. 2. Військово-медична підготовка [Текст] : підруч. для мед. (фармац.) ВНЗ України І-IV рівнів акредитації / М. І. Бадюк [та ін.] ; за ред. М. І. Бадюка, 2015. - 482 с. (Введено оглавление). 3. Фахова підготовка санітарного інструктора роти (батареї) [Текст] : стандарт підготов., [затв. наказом дир. Військ.-мед. департаменту МО України від 31.08.2015 р. № 64] / МО України, 2015. - 416 с
Додаткова література для поглибленого вивчення освітнього компонента	1. Закон України "Про екстрену медичну допомогу", від 05.07. 2012 р. №5081-VI. 2. Екстрена медична допомога травмованим на догоспітальному етапі: навчальний посібник / [В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, А.А. Гудима та ін.] – Київ. – 2016 – 400 с. 3. Екстрена медична допомога (вибрані аспекти): навчальний посібник / Всеукраїнська громадська організація «Всеукраїнська рада реанімації (ресусцитації) та екстренної медичної допомоги». – Донецьк: Ландон-XXI, 2014. – 320 с. 4. Екстрена медична допомога (до госпітальні протоколи): посібник // за редакцією професора О.В. Богомолець, професора Г.Г. Роціна. – Київ. Юстон. – 2016. – 212 с. 5. Домедична допомога (алгоритми, маніпуляції): Методичний посібник / [В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, А.А. Гудима та ін.] – К.: НВП "Інтерсервіс", 2014. – 84 с. 6. Військово-медична підготовка / Під редакцією професора Бадюка М.І. – К.: „МП Леся“, 2007. – 482 с. 7. Перша долікарська допомога / Андрющенко В.П., Кушта Ю.Ф., Андрющенко Д.В. – Львів, Львівський національний медичний університет, - 2011. – 351 с. 8. Перша долікарська допомога : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / І.В. Кіреєв, О.О. Рябова, Н.В. Жаботинська та ін. ; за ред. І.В. Кіреєва. — Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2016. — 208 с.
Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітнього компонента	1. Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах [Електронний ресурс] : наказ МОЗ України від 09.03.2022 № 441. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#Text 2. НФаУ. Дистанційне навчання [Електронний ресурс] /

	Національний Фармацевтичний Університет. – Режим доступу : http://pharmel.kharkiv.edu/ 3. Сайт кафедри фармакології та фармакотерапії https://pharmacolpharmacother.nuph.edu.ua/ 4. Бібліотека НФаУ: https://lib.nuph.edu.ua/
Система дистанційного навчання Moodle	https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=1969

17. Технічне й програмне забезпечення освітнього компонента:

Технічне забезпечення – комп'ютер, відеокамера, мультимедійний проектор, екран.

Програмне забезпечення: Microsoft Word, Excel, Power Point, Acrobat rider, Google Workspace for Education Standard, ZOOM, MOODLE.

Робот-тренажер "ТАРАС-М М1К"– манекен, робот-тренажер "ТАРАС-М Т4К"– торс + індикація дій на грудях, апарат штучної вентиляції легень з ручним приводом "БІОМЕД" багаторазовий, аптечка медична, фіксатор шиї ФШ-03, шина фіксуюча (формувальна) Ф-01, повітровід назофарингіальний, пакет перев'язувальний першої допомоги, бинт еластичний.